

Падалка Інна
студентка
Овчарик Зоряна
к.е.н, доцент

ВП НУБіП «Ніжинський агротехнічний інститут»
м. Ніжин

КАЛЬКУЛЯЦІЙНА СОБІВАРТІСТЬ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА – ОСНОВА ДЛЯ АНАЛІЗУ ТА ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Виробництво продукції зернових культур в останні роки є одним з найбільш прибуткових напрямків діяльності сільськогосподарських підприємств, фінансові результати від реалізації продукції зернових культур заслуговують на пріоритетну увагу. Разом з тим, в умовах економіки ринкового типу значну роль відіграє бухгалтерський облік, без знання якого неможливо ефективно управляти підприємством. А забезпечення ефективного функціонування підприємства вимагає економічно грамотного управління його діяльністю, що багато в чому визначається умінням її аналізувати. В зв'язку із цим питання обліку в галузі рослинництва є надзвичайно актуальним, оскільки лише облік є єдиним джерелом інформації, необхідної для управління та контролю за економічною доцільністю виробництва продукції рослинництва. Тому важливе значення має раціонально організований облік виробництва продукції зернових культур, правильне та оптимальне документування здійснених операцій на даному етапі виробництва, яке повинен забезпечити систематичний контроль за виконанням плану виробництва і економічним витрачанням засобів; виявлення фактичної собівартості всіх видів отриманої продукції і виконаних робіт по статтям витрат

Тому доцільно буде розглянути сутність собівартості продукції рослинництва з точки зору різних авторів (таблиця 1).

Таблиця 1

Поняття собівартості продукції

Автор	Суть дослідженого питання	Спільні риси
Бутинець Ф.Ф.	Собівартість продукції (робіт, послуг) – це грошове вираження витрат підприємства пов'язаних з виробництвом та збутом продукції, виконаних робіт, наданих послуг. Собівартість продукції є одним з найважливіших економічних показників господарської діяльності підприємства, в якому знаходять відображення зростання продукції праці, економія ресурсів, технічний прогрес. [2]	Витрати, які підприємство здійснює у своїй діяльності для виробництва продукції.
Лишилєнко О.В.	Собівартість продукції, робіт та послуг складається із спожитих у процесі виробництва виробничих запасів, сировини, енергії, основних засобів (у вигляді їх зносу), трудових ресурсів (у вигляді заробітної плати), а також інших витрат пов'язаних з виробництвом. Собівартість продукції (робіт та послуг) визначається відношенням витрат, пов'язаних з їх виробництвом, до кількості	

**Міжнародна науково-практична конференція
«Виклики соціально-орієнтованої економіки в євроінтеграційних умовах»**

	виробленої продукції (виконаних робіт або наданих послуг) протягом облікового періоду. [5]	
Іванюта П.П., Левченко З.М.	У рослинництві, за винятком продукції, яку одержують від окремих сільськогосподарських культур, об'єктами визначення собівартості є сільськогосподарські роботи, виконані в поточному році під урожай наступного року, тобто роботи, які належать до незавершеного виробництва, а також роботи, які спрямовані на поліпшення земель і виконуються за рахунок власних оборотних коштів підприємства; витрати, що плануються по статтях виробничих витрат (без загальногосподарських) як витрати майбутніх періодів. Об'єктом обчислення собівартості в рослинництві є окремі види основної, супутньої і побічної продукції, одержаних від вирощування сільськогосподарських культур. [4]	
Атамас П. Й.	Собівартість – це виражена в грошовому вимірнику величина ресурсів, використаних в певних цілях. Таке визначення включає три важливі положення: витрати визначаються обсягом використаних ресурсів (матеріалів, праці, основних засобів тощо); величина використаних ресурсів визначається у грошовому вимірнику; показник собівартості завжди характеризує конкретний об'єкт (вид продукції, завдання, проект тощо). [1]	
Верига Ю.А.	Собівартість – це грошовий вираз безпосередніх поточних витрат підприємства, пов'язаних з виробництвом та реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг) в цілому по підприємству та частини витрат, необхідна для оцінки вартості певного об'єкта калькулювання. [3]	

Термін собівартість перейшов в українську мову з російської, де виник для позначення категорії «витрат на виробництво конкретного продукту» завдяки своєму приємному звучанню. Цей термін зустрічається в роботах О.П. Рудановського, М.П. Тер-Давидова, М.Ф. Дітмара. До цього вживали терміни «своя вартість», «загальна вартість», «вартість власна», «повна ціна», «дійсна ціна».

Отже, можна зробити висновок, що собівартість продукції являє грошовий вираз витрат на їх виробництво та є основою для аналізу та прийняття управлінських рішень керівництвом підприємств.

Список використаних джерел

1. Атамас П.Й. – Управлінський облік : 2-ге вид. Навчальний посібник. / П.Й.Атамас. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 440с.
2. Бутинець Ф.Ф. – Бухгалтерський фінансовий облік 8-ме вид., доп. і перероб. / Ф.Ф.Бутинець. – Житомир: ПП "Рута", 2009. -912 с.

Напря́м 1
«Облі́к, аналі́з і аудит: дослідження, наука та практика»

3. Верига Ю.А. – Бухгалтерський облік : Навчальний посібник. / Ю.А. Верига. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 396с.
4. Іванюта П.В., Левченко З.М. – Внутрішньогосподарський (управлінський) облік у виробничих підрозділах сільськогосподарських господарюючих суб'єктів: Навчальний посібник. / П.В. Іванюта, З.М. Левченко. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 368с.
5. Лишиленко О.В. – Бухгалтерський управлінський облік. Навчальний посібник. / О.В. Лишиленко. – Київ: Видавництво «Центр навчальної літератури», 2006. – 254с.